Témy dizertačných prác na akademický rok 2026/2027

Študijný program: právo

Študijný odbor: „Občianske právo“

Školiteľka: prof. JUDr. Daniela Gandžalová, PhD.

1. *Neodkladné opatrenia vo veciach maloletých / Urgent Measures in Cases Involving Minors*

   Anotácia: Predmetom skúmania sú ustanovenia v zmysle procesných kódexov – zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku s cieľom charakterizovať a analyzovať neodkladné opatrenia jednak z pohľadu všeobecného a následne s osobitným zameraním sa na problematiku predmetných opatrení a ich osobitostí v intenciách mimosporového kódexu s dôrazom na status maloletého, s prihliadnutím na príslušné hmotnoprávne ustanovenia, týkajúce sa ochrany a postavenia maloletého dieťaťa.

2. *Vývoj civilného procesu / Development of Civil Procedure*

   Anotácia: Civilný proces ako zákonom upravený postup súdu a ostatných subjektov konania pri prejednávaní porušených alebo ohrozených subjektívnych práv spravidla subjektívnej povahy, tak ako ho poznáme dnes, prešiel svojim vývojom. Predmetom skúmania je podrobná analýza jednotlivých konkrétnych dôležitých vývojových období civilného práva procesného od tzv. „všeobecného procesu“, keď sa procesné právo vyvíjalo jednotne až po dnešnú podobu a aktuálnu právnu úpravu civilného procesu a podobu súčasného európskeho civilného procesu.

3. *Upomínacie konanie / Payment order proceedings*

   Anotácia: Predmetom skúmania je právna analýza upomínacieho konania ako jedného z alternatívnych spôsobov riešenia sporov v civilnom súdnom konaní vydaním platobné rozkazu v elektronickej podobe s dôrazom na špecifiká a výhody, či nevýhody tohto typu konania. Cieľom je tiež zhodnotiť niekoľkoročnú existenciu tohto typu konania v slovenskom systéme civilného práva procesného s poukazom na prípadné nedostatky zákonnej úpravy s návrhmi spôsobov ich eliminácie de lege ferenda.

Školiteľka: doc. JUDr. Katarína Zajác Ševcová, PhD.

1. *Právna úprava opatrovníctva plnoletých osôb / Legal Regulation of Guardianship for Adults*

   Anotácia: Téma skúma právny rámec opatrovníctva pre plnoleté osoby, ktoré nie sú schopné samostatne rozhodovať v dôsledku mentálneho alebo fyzického postihnutia. Zameriava sa na hľadanie rovnováhy medzi ochranou zraniteľných dospelých a zachovaním ich autonómie. Kľúčové aspekty zahŕňajú procesy ustanovenia opatrovníka, právne povinnosti opatrovníkov a mechanizmy dohľadu, ktoré majú predchádzať zneužívaniu právomocí. Štúdia tiež skúma porovnávacie prístupy v rôznych právnych systémoch a navrhuje potenciálne reformy na zlepšenie ochrany práv dospelých pod opatrovníctvom.

2. *Virtuálne vlastníctvo: Právne aspekty vlastníctva digitálneho majetku v metaverze / Virtual Ownership: Legal Aspects of Digital Asset Ownership in the Metaverse*

   Anotácia: Výskum by preskúmal, ako by malo byť digitálne vlastníctvo regulované v metaverze. Vzťahuje sa to nielen na vlastníctvo virtuálnych pozemkov a objektov, ale aj na digitálne diela, avatary, kryptomeny a iné formy digitálneho majetku. Štúdia by sa zamerala na to, ako chrániť virtuálne vlastnícke práva, ako riešiť spory o vlastníctvo a aké sú možnosti právnej ochrany.

3. *Prejudicialita v civilnom procese: Právne účinky a procesné dôsledky / Prejudicial Questions in Civil Procedure: Legal Effects and Procedural Consequences*

   Anotácia: Táto práca analyzuje inštitút prejudiciality v civilnom konaní, ktorý sa týka situácií, keď vyriešenie určitej právnej otázky závisí od výsledku iného konania (napr. trestného, správneho). Práca sa zameriava na procesné dôsledky prejudiciality, vrátane prerušenia konania, právnych účinkov prejudiciálneho rozhodnutia a jeho záväznosti pre súdy. Analyzuje tiež možnosti, ako sa strany môžu brániť proti nesprávnym prejudiciálnym rozhodnutiam.

4. *Kauzalita a zodpovednosť za škodu: Analýza kauzálneho nexu pri škodách na zdraví / Causality and liability for damage: Analysis of causal nexus in cases of damage to health*

   Anotácia: Táto práca sa zaoberá pojmom kauzálneho nexu v civilnom procese, ktorý je kľúčový pri preukazovaní vzťahu medzi udalosťou a škodou. Práca analyzuje právne štandardy a dôkazné bremeno týkajúce sa kauzality, ako aj postupy,

ktoré súdy uplatňujú pri hodnotení príčinnej súvislosti. Skúma vplyv kauzality na výsledné rozhodnutia súdov, predovšetkým v prípadoch náhrady škody na zdraví, a zaoberá sa otázkou, ako preukazovanie kauzality ovplyvňuje rovnováhu medzi žalobcom a žalovaným.

Školiteľ: doc. JUDr. Juraj Takáč, PhD.

1. *Možné riešenie problematiky neoprávnenej stavby z pohľadu legislatívnej úpravy a aplikačnej praxi / Possible solution of unauthorized construction from the perspective of legislative regulation and practical application*

   Anotácia: Téma dizertačnej práce sa týka právnej regulácie problematiky neoprávnenej stavby. Primárne vychádza z ustanovenia § 135c Občianskeho zákonníka, kde sú v jednotlivých odsekoch vymedzené súčasné možnosti úpravy a riešenia stavu vyvolaného realizáciou neoprávnenej stavby. Autor práce by mal skúmať tak z teoretického hľadiska, ako aj z pohľadu aplikačnej praxe možnosti a rozsah akým je možné riešiť protiprávny stav, ktorý je následkom zhotovenia neoprávnenej stavby, a ako upraviť vzájomné vzťahy medzi subjektami, ktorých sa predmetný stav týka (t.j. vlastník pozemku a stavebník). Zároveň by sa mal venovať, a to aj s prípadným využitím komparácie so zahraničnou legislatívou, možnosti zmien súčasnej právnej úpravy danej oblasti v úvahách „de lege ferenda“.

2. *Aspekty znovuzavedenia superficiálnej zásady do slovenského právneho poriadku / Aspects of the reintroduction of the superficial principle into the Slovak legal system*

   Anotácia: Cieľom práce je skúmanie možností znovuzavedenia zásady „Superficies solo cedit“ do právneho poriadku Slovenskej republiky. Jedná sa o právnu zásadu „vrch ustupuje spodku“, v zmysle ktorej vlastník pozemku je vlastníkom všetkého, čo je s pozemkom pevne spojené, stavby nevynímajúc. Vzhľadom na absenciu tejto zásady v slovenskom právnom poriadku, práca by mala skúmať možnosti, význam, pozitíva ako aj negatíva jej znovuzavedenia. Autor práce by mal zohľadňovať súčasný režim vlastníckych vzťahov v zmysle terajšej platnej legislatívy a možnosti vyporiadania sa s ním v prípade aplikovania superficiálnej zásady do právnej praxe. Zároveň by mala práca obsahovať analýzu inštitútov, ktoré upravujú vzájomné právne vzťahy subjektov prameniacich zo superficiálnej zásady.